

geme, og stor Skov tillige for Vinteren. Der maa altsaa have været store Skove. Hvad er nu Marsagen til, at der er Drken, hvor der før var Skov og Græs? Jeg mener, at det er Vandet, som nu er sunket, Floderne have boret sig dybere ind og derved trukket Vandet fra disse Steder. I det Mindste, naar vi atter lede Vandet derhen, have vi atter Vegetation, atter Græs og Engge. Kunsten maa derfor vistnok komme Naturen til Hjælp. Det har den ogsaa gjort i ældre Tider; det har den gjort ved de romerske Vandledninger, i Særdeleshed i Lombardiet, hvor man endnu har Forfrister for de enkelte Vandledninger, samlede i Lov i det 11te Aarhundrede; men samlede af Bedægter fra en langt ældre Tid. I den nyere Tid er i Frankrig, i det Nassauise, i det Lüneborgske, i Oberlausitz og mange andre Steder i Tyskland, overalt i Europa gjort betydeligt for Vandingsvæsenet ved kunstige Vandledninger. Ogsaa hos os have vi selvstændige Exempler paa Vandets kunstmæssige Anvendelse, som ere gamle; for omtrent 50 Aar siden begyndtes med ikke ubetydelige Vandledningsanlæg ved den før saa skarpe og ufrugtbare By Karup i Viborg Amt, og efterat disse Anlæg have vandet denne Hedeegn, har Byen nu sin Betydning. Det var disse Forandringer ved kunstige Vandanlæg, hvorved udrykkede Jorder forandres til frugtbare, som tiltalte vor afdøde Konge Christian den Ottende, da han reiste i 1845 gennem Hedelandene og saae der adskillige Engvandinger og derved fik Die for, hvorledes Hederne kunne omstables til Engge, hvorefter han lod gjøre adskillige Foretagender ifølge Ringjæbing Amts landoconomiske Selskabs Indstilling. En Ingenieur, den siden saa berømte Læssøe, blev sendt over til Hedelandet, og 9 meget smukke Kort bleve optagne over Egnen ved Skjern Na. En anden Ingenieur blev senere udsendt for at gjøre sig bekendt med Engvandingen i Tyskland og Belgien, men Kongens Død og senere Krigen forhindrede, at denne Sag blev ført videre frem.

Det er iøvrigt et tydeligt Bævlis for, hvad Regjeringen den Tid allerede paataente til Fremme af Vandets Afbenyttelse her i Landet,

og hvad Understøttelse den havde ifinde at give. Det er nu jo vistnok Vandet, som frugtbargjør og giver Liv og Næring; men det er dog ikke, som ogsaa i Betænkningen udtalt, Vandet i enhver Form, der har denne Virkning; vi maae have det altid løbende, det rindende Vand; det stillestaende Vand derimod gjør de fleste Planter Skade, og derfor er det, at man i Særdeleshed i de senere Aar har søgt Afledning af det overflødige Vand paa en mere fyldestgjørende Maade end hidtil, nemlig ved Draining. Det er derfor vistnok meget betimeligt, at vi faae en mere udvidet Lovgivning, en større Sikkerhed for at erholde Frugten af hvad vi foretage os med Hensyn til Vandets Afbenyttelse og Afledning. Hvad fornemmelig de nu foreliggende Paragrafer angaaer, da indeholde de Bestemmelserne for de større Vandløb. I denne Anledning er der skeet nogle Tilføjninger til de ældre Bestemmelser om de større Vandløb, idet navnlig Amtsrådene, under hvem disse Vandløb sortere, og som dermed skulle have Tilsyn og Opstgt, have faaet en større Myndighed til for Amtsscommunernes Regning at foretage Reguleringen etc. Dette har Udvalget maattet ansee for meget hensigtsmæssigt, ligesom det ogsaa har fundet de andre Bestemmelser i denne Afdeling meget hensigtsvarende. De foreslaaede Forandringer ere alene Redactionsbemærkninger, og jeg har derfor ved dette Afsnit Intet videre at tilføje.

Formanden: Jeg maa for den fortsatte Discussion gjøre opmærksom paa, at denne Sag er til anden Behandling, som er en Paragrafbehandling, og at det før Die blikket ere de 4 første Paragrafer med de dertil stillede Ændringsforslag, der ere under Forhandling.

Drejer: Hensigten med det Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til § 2, er at faae gjort gjældende, at der ved „de til Børligeholdelsen Forpligtede“ skal forståes Alle, hvem Forpligtelsen paahviler i Medfør af § 17 i Anordningen af 29de Juli 1846, uden Hensyn til de Tilfødsættelser af Reglen i bemeldte Paragraf, der hidtil have fundet